

ks. dr hab. Andrzej Bruździński

ZRÓDŁA DO BADAŃ DZIEJÓW MARKÓW W KRAKOWIE

Przełom wieków XVIII i XIX zapisał się w historii nie tylko Polski wieloma likwidacjami zakonów i jeszcze większej ilości klasztorów. Proces ten dotknął także powstały na początku XIII wieku Zakon Kanoników Regularnych od Pokuty Błogosławionych Męczenników Matki Bożej de Metro w Rzymie, zwanych w Polsce markami. Część zakonników wówczas odeszła do pracy w diecezjach, a pozostała niewielka liczba w klasztorze została skazana na wymarcie. Do krakowskiego klasztoru marków wprowadzono księży Emerytów. Nowi właściciele nie mając zupełnie wyczucia znaczenia historii tegoż zakonu jakiego posiadali zakonnicy. Wszystkie więc pozostałe po kanonikach regularnych „papiery”, oprócz tych, które zaświadczały o sprawach majątkowych, nie miały dla nich żadnej wartości. Nic więc dziwnego, że spotykamy się tutaj z faktami niesłychanego barbarzyństwa. Pozostałymi po markach dokumentami, jak też książkami z biblioteki palono w piecach, oprócz wcześniejszej penetracji klasztoru przez „uczonych Panów”.

Badacz usiłujący obecnie zrekonstruować historię zakonu staje przed niebagatelnym wyzwaniem, gdyż archiwum zakonu nie istnieje, a ocalałe więcej niż skromne fragmenty niewiele wnoszą do niezbędnej bazy źródłowej. Pozostaje więc benedyktyńskie poszukiwanie innych źródeł, które pomogą odtworzyć nawet burzliwą historię zakonu na polskich ziemiach.